

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

veilige dijken • droge voeten • schoon water

Ontwerppeilbesluit Bijleveld-Heijcop

Toelichting

Verantwoording

Titel: Toelichting Ontwerppeilbesluit Bijleveld-Heijcop
Contactpers.: Marco Schoenmakers
Documentnr.: DM 1958778
Versie: Definitief
Datum: 17-06-2025

Inhoud

1	Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvlucht.....	3
1.1	Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?.....	3
2	Waarom een nieuw peilbesluit?.....	5
2.1	Wat is een peilbesluit?	5
2.2	Visie peilbeheer	5
3	Gebiedsbeschrijving	6
3.1	Het plangebied	6
3.2	Het watersysteem	8
4	Actualiteit van het peilbesluit	13
4.1	Resultaten toets op actualiteit	13
4.2	Administratieve correcties	14
4.2.1	Grenscorrecties.....	14
4.2.2	Vervallen peilgebieden	14
4.2.3	Correctie peilbeheer en peilgebieden	15
5	Afweging van de peilen	19
5.1	Peilafweging	19
5.1.1	BLH_014.....	19
5.1.2	Achthoven-Oost (BLH_023 en BLH_024)	19
5.1.3	Rijnenburg (BLH_026, BLH_027, BLH_028, BLH_029, BLH_032 en BLH_034)	20
5.2	Voorgesteld peilbesluit en peilbeheer	21
5.3	Veranderingen in waterpeil en peilbeheer	24
5.4	Peilafwijkingen	24
5.5	Effecten van de nieuwe peilen	27
6	Verantwoordelijkheden waterbeheer.....	28
6.1	Wie doet wat in het waterbeheer?	28
6.2	Wat kunt u van het waterschap verwachten?	29
7	Inspraak en informatie	30
7.1	Inspraak	30
7.2	Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?.....	30
7.3	Beroep na vaststelling	30
7.4	Contact en informatie	30

1 Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvlucht

1.1 Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?

Dit peilbesluit bevat twee veranderingen ten opzichte van het vigerende peilbesluit:

- De naam van het peilbesluit wordt gewijzigd van Peilbesluit Rijnenburg 2009 naar Peilbesluit Bijleveld-Heijcop. Daarnaast worden 11 peilgebieden toegevoegd aan peilbesluit Bijleveld-Heijcop die momenteel niet onder een peilbesluit vallen. Ook krijgt het peilbesluit een sturingsmarge.
- De praktijkpeilen worden in het nieuwe peilbesluit overgenomen en daarmee wordt het peilbesluit geactualiseerd. Sinds het vorige peilbesluit zijn er betere gegevens beschikbaar gekomen over de veldsituatie. Hieruit blijkt dat de praktijk soms al jaren afwijkt van het peilbesluit. Het verschil komt doordat het vorige peilbesluit was gebaseerd op onvolledige gegevens. De peilbesluitkaart wordt gecorrigeerd op basis van de nieuwe, verbeterde gegevens, maar in de praktijk verandert er niets. De peilen zijn getoetst aan de hand van het huidige beleid van het waterschap.

De naam van peilbesluit Rijnenburg 2009 wordt gewijzigd naar peilbesluit Bijleveld-Heijcop. Peilbesluit Rijnenburg is in 2009 versneld vastgelegd toen de 10 jaarstermijn van het voorgaande peilbesluit was verlopen. Het waterschap heeft in 2009 de destijds bekende praktijkpeilen vastgelegd in een peilbesluit. Met de kennis van nu waren deze gegevens onvolledig en soms onjuist.

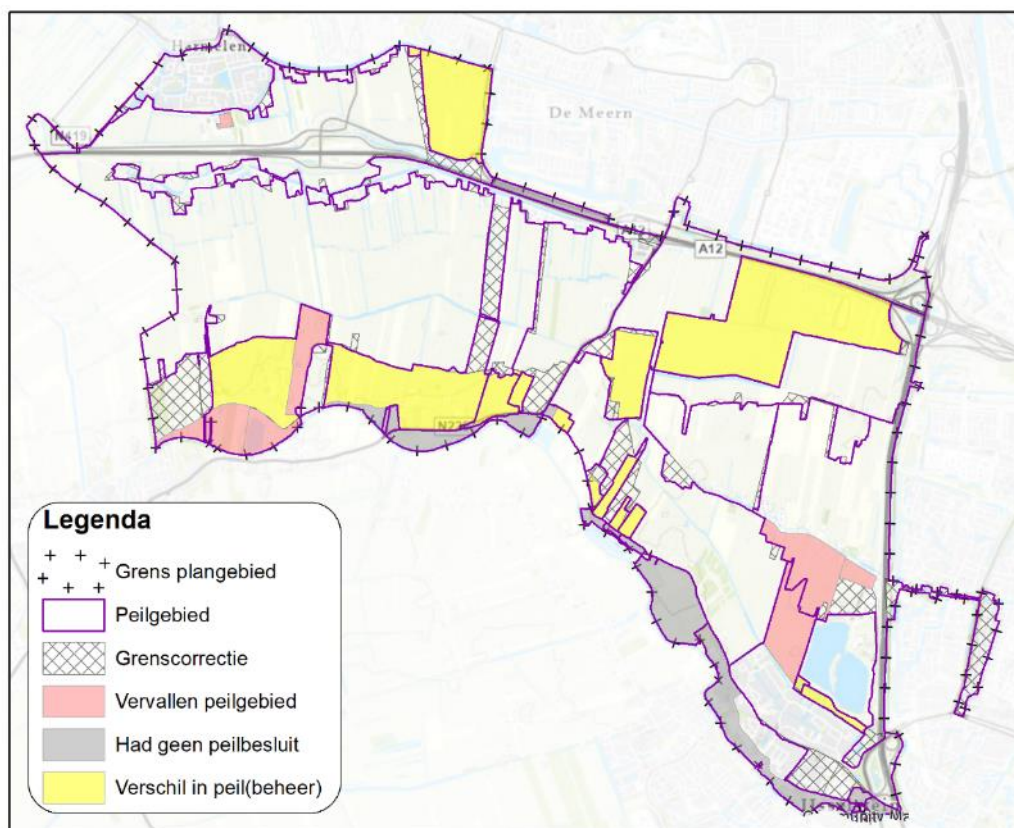
In dit peilbesluit wordt ook een sturingsmarge opgenomen, zodat het waterschap in langdurige natte of droge periodes het waterpeil tijdelijk met maximaal 10 cm kan verlagen of verhogen. Het vorige peilbesluit had geen sturingsmarge.

De aanleiding voor het nieuwe peilbesluit is een wijziging van het watersysteem in Achthoven-Oost. De wijziging van het peilbesluit heeft in de praktijk geen gevolgen voor het waterpeil of de peilgebiedsgrenzen. Met het nieuwe peilbesluit wordt de huidige praktijksituatie correct vastgelegd in een nieuw peilbesluit. Het peilbesluit Bijleveld-Heijcop bestaat uit 51 peilgebieden (zie Figuur 1).

Administratieve correcties

Voor alle peilgebieden zijn de administratieve correcties verwerkt in het nieuwe peilbesluit. De praktijksituatie verandert niet. Door nieuwe, verbeterde gegevens wordt het volgende gecorrigeerd:

- *Grenscorrecties*: In 20 peilgebieden worden de peilgebiedsgrenzen aangepast. Deze correcties zijn gebaseerd op het beheerregister, soms aangevuld met metingen. Voor de meeste peilgebieden gaat het om kleine verschillen. De praktijksituatie verandert hiermee niet en ook wordt het peil niet gewijzigd ten opzichte van het vorige peilbesluit. Onder hoofdstuk 4.2.1 is beschreven in welke peilgebieden de grens wordt gecorrigeerd.
- *Vervallen peilgebieden*: 7 peilgebieden uit het vorige peilbesluit blijken onderdeel zijn van andere peilgebieden. De praktijksituatie verandert niet. Onder hoofdstuk 4.2.2 is beschreven welke peilgebieden vervallen en van welke peilgebieden ze onderdeel zijn.
- *Correctie peilbeheer en peilgebieden*: Bij 22 peilgebieden worden de gegevens over het peilbeheer en/of het peilgebied gecorrigeerd. Onder hoofdstuk 4.2.3 is beschreven wat wordt gecorrigeerd.
 - *Had geen peilbesluit*: 9 peilgebieden waren voorheen uiterwaarden van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, tussen de regionale waterkering en overige waterkering. 1 peilgebied ligt tussen peilbesluit Rijnenburg 2009 en peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidse Rijn. Deze peilgebieden worden nu onderdeel van een peilbesluit.
 - *Verskil in peil(beheer)*: 5 peilgebieden blijken aparte peilgebieden te zijn die al lange tijd bestaan. 7 peilgebieden blijken een ander peil(beheer) te hebben dan is vastgesteld in het vorige peilbesluit.

Figuur 1 Kaart van het Peilbesluit Bijleveld-Heijcop met de wijzigingen en administratieve correcties

Peilafwegingen

Voor alle peilgebieden is getoetst of het peil dat vastgelegd wordt in het peilbesluit conform de Beleidsnota peilbeheer 2019 van het waterschap is. Bij verschil tussen de optimale droogleggingsnormen en de drooglegging bij het vast te leggen peil is 1) bekeken wat de oorzaak is en 2) is beoordeeld of het peil wenselijk is.

Peilafwegingen zijn toegepast voor de peilgebieden BLH_014 en de peilgebieden bij Ontwikkeling Rijnenburg (BLH_026, BLH_027, BLH_028, BLH_029, BLH_032 en BLH_034). Ook bij de peilgebieden BLH_023 en BLH_024, de aanleiding van dit nieuwe peilbesluit, heeft een peilafweging plaatsgevonden. In alle gevallen wordt voorgesteld om het praktijkpeil op te nemen in het peilbesluit. In hoofdstuk 5.1 is de peilafweging voor deze 9 peilgebieden beschreven.

Peilafwijkingen

De peilbesluitkaart bevat ook peilafwijkingen. De peilen in deze gebieden worden niet door het waterschap, maar worden door derden (de eigenaren en/of gebruikers) ingesteld, gehandhaafd en beheerd. Het gaat om 28 peilafwijkingen. Dit zijn peilafwijkingen met een hoger peil om de fundering van de woningen te beschermen (hoogwatervoorzieningen) en peilafwijkingen met een hoger peil vanwege het hoogteverschil in het maaiveld binnen de peilgebieden. Er is één bemaling aanwezig, waar een hoger peil gehanteerd wordt rondom een voormalige vuilstort. Daarnaast is er één onderbemaling aanwezig, waar een lager peil wordt gehanteerd. Al deze peilafwijkingen voldoen aan de criteria uit de Beleidsnota en kunnen opnieuw worden toegestaan met een vergunning. In hoofdstuk 5.4 is beschreven welke peilafwijkingen er zijn.

2 Waarom een nieuw peilbesluit?

Dit is de toelichting op het nieuwe peilbesluit Bijleveld-Heijcop. Het nieuwe peilbesluit Bijleveld-Heijcop komt in de plaats van het vorige peilbesluit Rijnenburg 2009.

In dit peilbesluit wordt het peilbeheer geactualiseerd in verband met een nieuwe peilafweging voor het watersysteem van Achthoven-Oost. In Achthoven-Oost wordt een ander (hoger) peil gehanteerd dan in het peilbesluit is vastgelegd. Daarnaast worden twee stuwen vervangen. Het vigerende peilbesluit is hier dus niet meer actueel en moet worden aangepast.

2.1 Wat is een peilbesluit?

Het waterschap is wettelijk verplicht een peilbesluit op te stellen en ervoor te zorgen dat dit actueel is. In een peilbesluit staat welk waterpeil het oppervlaktewater in een bepaald gebied heeft en het waterschap heeft de inspanningsverplichting om dit peil te handhaven. De overige taken en verantwoordelijkheden rondom het waterbeheer kunt u teruglezen in hoofdstuk 0. Een peilbesluit bestaat uit:

- een besluit over de toe te passen peilen (het peilbesluit);
- een kaart waarop de begrenzing van het gebied is aangegeven (de peilbesluitkaart);
- een toelichting op het besluit (dit document).

In deze toelichting leest u over het gebied, het watersysteem en wordt de afweging van de verschillende belangen beschreven, die heeft geleid tot dit besluit. Ook zijn de te verwachten effecten van het peilbesluit op de diverse betrokken belangen beschreven.

2.2 Visie peilbeheer

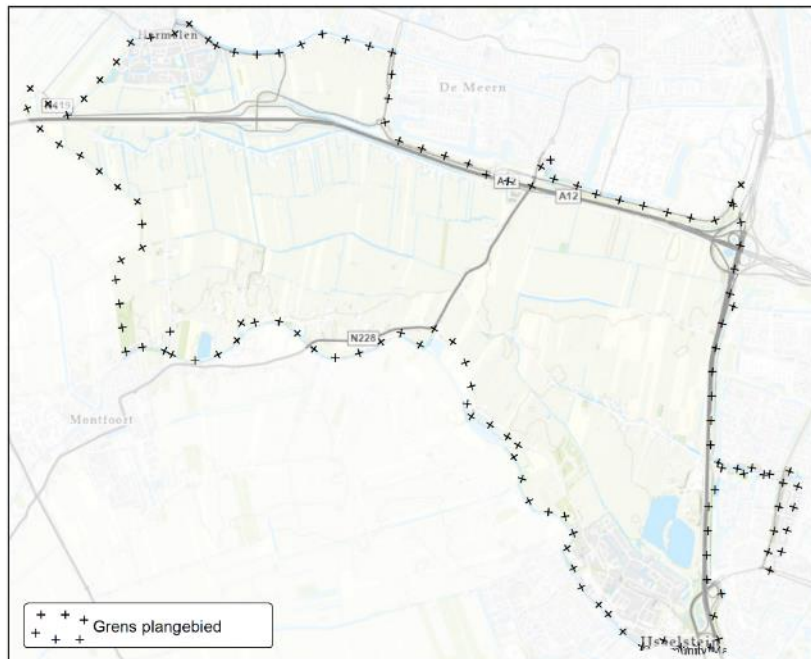
In de Beleidsnota peilbeheer 2019 zijn de uitgangspunten vastgelegd die het waterschap hanteert bij het opstellen van een peilbesluit. Het lange termijn doel van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is het realiseren van een duurzaam en robuust watersysteem dat:

- de huidige gebruiksfuncties faciliteert;
- bestand is tegen klimaatveranderingen;
- aansluit bij maatschappelijke opgaven;
- in het veenweidegebied de bodemdaling vermindert met 50% in 2030;
- bijdraagt aan de realisatie van doelen voor ecologie en gebruikers van het watersysteem;
- op lange termijn een voorspelbare kostenontwikkeling heeft.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Het plangebied

Het peilbesluitgebied Bijleveld-Heijcop (circa 3.315 hectare) bestaat uit de polders Bijleveld en Reijerscop, Mastwijk en Achthoven, Heijcopsche polder, Nedereind en IJsselveld (zie Figuur 2). Het peilbesluitgebied ligt in de provincie Utrecht in de gemeentes Woerden, Utrecht, Montfoort, IJsselstein en een klein deel in Nieuwegein. De Leidse Rijn en snelweg A12 (noorden), snelweg A2 (oosten), Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (zuiden) en de Hollandsche kade (westen) vormen globaal de grenzen van het peilbesluit.

Figuur 2 Peilbesluitgebied Bijleveld-Heijcop

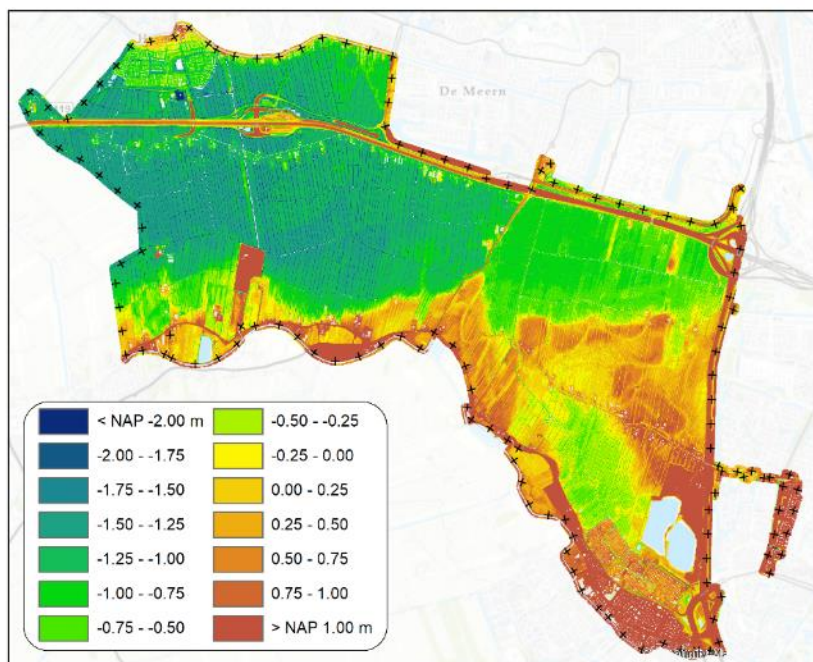
Een groot deel van Bijleveld-Heijcop bestaat uit landelijk gebied met voornamelijk grasland. Daarnaast zijn er ook fruitteeltpercelen en wordt er maïs verbouwd. Verder is er lintbebouwing aanwezig langs de Leidse Rijn, Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en de wegen Reijerscop en Nedereind. Aan de noordwestkant en zuidoostkant ligt het bebouwde gebied van Harmelen en IJsselstein. De uitloper ten oosten van de snelweg A2 ligt in het bebouwde gebied van Nieuwegein.

Het gebied maakt deel uit van het Nationaal Landschap Groene Hart. Op de zware klei- en zware zavelbodem is een stroomruglandschap ontstaan met een blokverkaveling van graslanden, bosschages en boomgaarden. Deze gaat geleidelijk over in een open landschap met een strokenverkaveling met graslanden op de klei op veenbodem.

Maaiveldhoogte

Voor de bepaling van de maaiveldhoogte in Bijleveld-Heijcop is gebruikgemaakt van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN5, 2023). Figuur 3 bevat de maaiveldhoogtekaart.

Het gebied kent een aflopende hoogteligging van zuid naar noord. Het hoogste punt bevindt zich op de zavelgronden langs de Hollandsche IJssel, waar de bebouwing is geconcentreerd. Het laagste punt van Bijleveld-Heijcop ligt nabij de dorpskern van Harmelen, in een gebied met meer veen. Binnen de verschillende peilgebieden is er veel hoogteverschil. Binnen het gebied zijn ook enkele vuilnisstortplaatsen te vinden die opmerkelijk hoger liggen dan de omgeving.

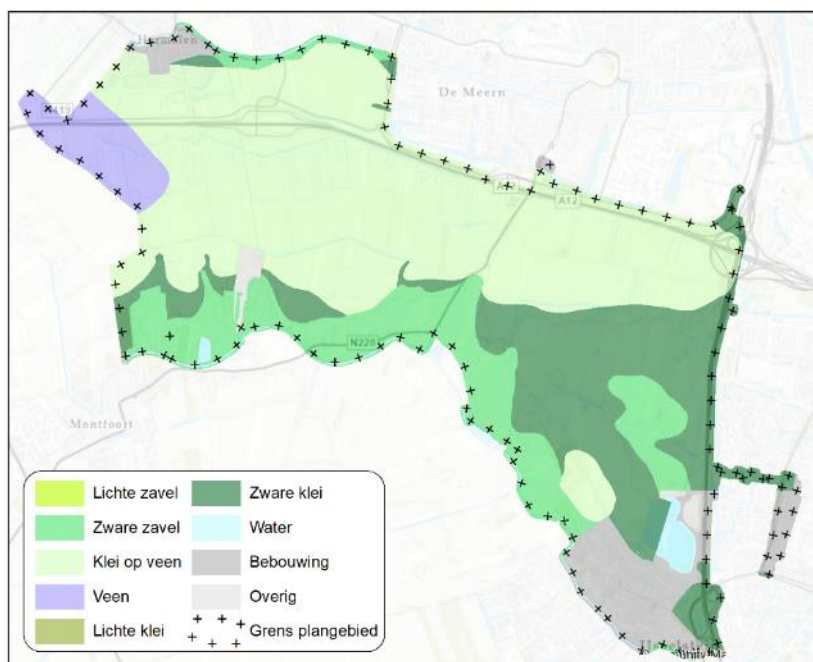

Figuur 3 Kaart met de actuele maaiveldhoogte (AHN5, 2023)

Bodem

Bijleveld-Heijcop wordt gekenmerkt door een gevarieerde bodemopbouw die nauw samenhangt met de geologische geschiedenis van de Hollandse IJssel en de Leidse Rijn.

Het peilbesluitgebied ligt op de bodemafzettingen van de Hollandsche IJssel en de Leidse Rijn (zie Figuur 4). Het zuidelijke deel van het gebied langs de Hollandsche IJssel heeft voornamelijk een bodem van zware klei en zware zavel. Aan de noordkant is het bodemtype voornamelijk klei op veen en er zijn kleine gebiedjes met een veenbodem.

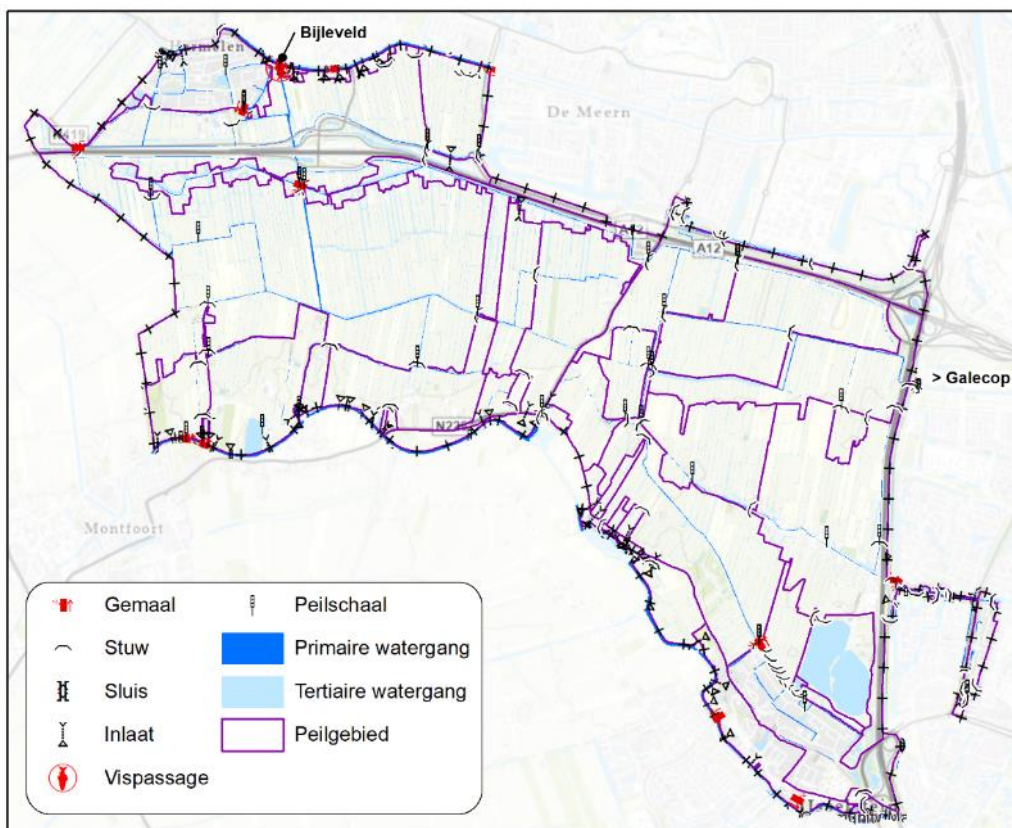
Figuur 4 Bodemkaart (Basisregistratie Ondergrond)

Bodemdaling

In het gebied zijn enkele peilgebieden met bodemtype veen of klei-op-veen. In deze gebieden kan bodemdaling optreden. Voor deze peilgebieden is gecontroleerd of de praktijkpeilen conform het huidige beleid van het waterschap zijn.

3.2 Het watersysteem

Water wordt naar het gebied aangevoerd via inlaten vanuit de omliggende boezemwateren. Deze inlaten voeden de polders met vers water, wat via watergangen onder een licht verval door het gebied stroomt. De waterpeilen worden gereguleerd door een combinatie van peilregulerende kunstwerken, zoals inlaten, stuwen en gemalen. Het watersysteem bestaat uit twee delen: systeem Bijleveld en systeem Galecop. Het overtollige water in beide systemen wordt afgevoerd door de gemalen Bijleveld en Galecop (zie Figuur 5).

Figuur 5 Watersysteemkaart

Systeem Bijleveld (afvoer via gemaal Bijleveld)

Dit systeem beslaat het gebied dat ruwweg wordt begrensd door de Meerndijk, de Hollandsche IJssel, de Hollandse Kade, en de Leidse Rijn.

Water komt binnen via meerdere inlaten in het zuiden van het gebied vanuit de Hollandsche IJssel. In het noorden zorgen inlaten nabij Sluis Haanwijk in Harmelen voor toevoer vanuit de Leidse Rijn, die het water door de dorpskern naar de polder voert. Daarnaast leveren inlaten vanuit de Utrechtse wijken Strijkviertel en Veldhuizen water aan de polder.

Het water stroomt vanuit alle inlaten onder licht verval door de poldergebieden Bijleveld (Middelwetering), Heijcop en Reijerscop, richting de Bijleveldsche Vliet. Dit vormt de hoofdaanvoer naar gemaal Bijleveld, dat het water afvoert naar de Leidse Rijn.

Systeem Galecop (afvoer via gemaal Galecop)

Het Galecop-systeem omvat het gebied tussen de A12, Meerndijk/Hollandse IJssel, A2, en het Amsterdam-Rijnkanaal.

Water wordt aangevoerd via meerdere inlaten, zowel in het buitengebied als vanuit de dorpskern IJsselstein, vanuit de Hollandse IJssel. Daarnaast is er een hoofdinlaat vanuit de Nedereindse Wetering in Nieuwegein (Doorslag).

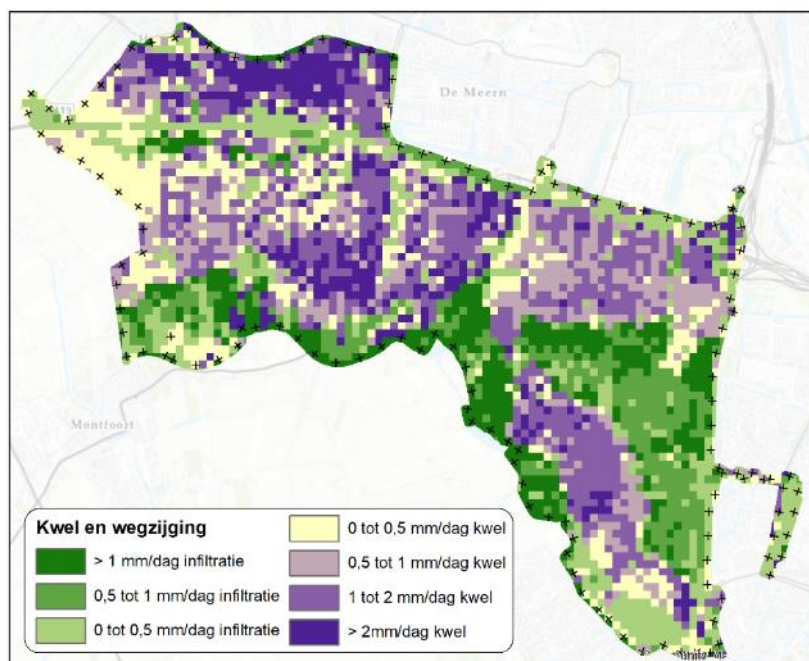
Het water stroomt vanuit het zuiden en zuidoosten het gebied binnen. Vervolgens stroomt het om de hoger gelegen peilgebieden BLH_032 en BLH_033 heen en verlaat het gebied via gemaal Galecop in het Amsterdam-Rijnkanaal. Bij noodsituaties, zoals uitval van gemaal Galecop, kan het systeem worden gekoppeld aan dat van Bijleveld door het openen van een schuif in de Lange Vliet.

Hoogwatervoorzieningen

Langs bebouwde gebieden en watergangen met hogere waterstanden zijn hoogwatervoorzieningen. Dammen en stuwen zorgen ervoor dat deze peilgebieden een hoger peil hebben om de fundering van bebouwing te beschermen.

Grondwater

De aanwezigheid van kwel vindt voornamelijk plaats in het midden en noorden van het gebied, wat zorgt voor een natuurlijke aanvulling op de watergangen. Wegzijing treedt op in de hoger gelegen zuidelijke delen, waar water langzaam wegvloeit in de ondergrond (zie Figuur 6).

Figuur 6 Kaart met kwel en wegzijging (jaargemiddeldes)

Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen waterkwantiteit (wateropgave wateroverlast, dit zijn provinciale normen). Het watersysteem van Bijleveld-Heijcop voldeed bij de laatste toetsing in 2016 niet overal aan de normen. In peilgebieden BLH_011, BLH_026, BLH_027 en BLH_034 was er in theorie een wateropgave wateroverlast. In de praktijk zijn er geen meldingen van wateroverlast uit deze gebieden bekend. Bovendien zijn peilgebieden BLH_026, BLH_027 en BLH_034 onderdeel van het plan 'Ontwikkeling Rijnenburg'. In deze gebieden wordt de ruimtelijke inrichting gewijzigd. In peilgebied BLH_011 wordt niets gewijzigd, wel wordt in een vervolgtraject nader onderzocht of hier aanvullende maatregelen nodig zijn.

Er zijn er geen meldingen over waterbeschikbaarheid bekend. In sommige peilgebieden is er veel hoogteverschil. Hierdoor kunnen binnen deze peilgebieden er wel locaties zijn waar het waterpeil door belanghebbenden als te hoog of te laag wordt ervaren.

Waterkwaliteit en biodiversiteit

Schoon oppervlaktewater is belangrijk voor planten en dieren om te kunnen leven en is een onderdeel van een aantrekkelijke leefomgeving voor de mens om te werken, te wonen en te recreëren. Daarom zijn er doelen gesteld voor het waterkwaliteitsniveau en biodiversiteit waar de watergangen in Nederland aan moeten voldoen. Hieronder vallen zowel de doelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) waarover het waterschap rapporteert naar Europa, als de doelen voor het zogenoemde 'overig water' die door de regio zelf zijn opgesteld en waarover het waterschap rapporteert aan de provincies.

Europese Kaderrichtlijn Water

De volgende watergangen zijn aangewezen als waterlichaam in de EKRW: 1^e Tochtsloot, Achtkantenvliet, Galecoppermiddelwetering, IJlandsewetering, Lange Vliet, Oude Wetering en Reyerscopsewetering. Ze maken onderdeel uit van EKRW-waterlichamen Bijleveld en Galecop.

De EKRW heeft als doel om de oppervlaktewaterwaterkwaliteit en ecologie in een 'goede toestand' te brengen en te houden.

Voor de EKRW-waterlichamen Bijleveld en Galecop (zie Figuur 7) is een watersysteemanalyse gemaakt waarmee het ecologisch functioneren van het watersysteem in beeld is gebracht. Het doeltypen van de waterlichamen is M3, categorie kanalen, en betreft relatief brede sloten. De sloten hebben een aan- en afvoerfunctie. Het waterlichaam is door mensen gegraven en is kunstmatig.

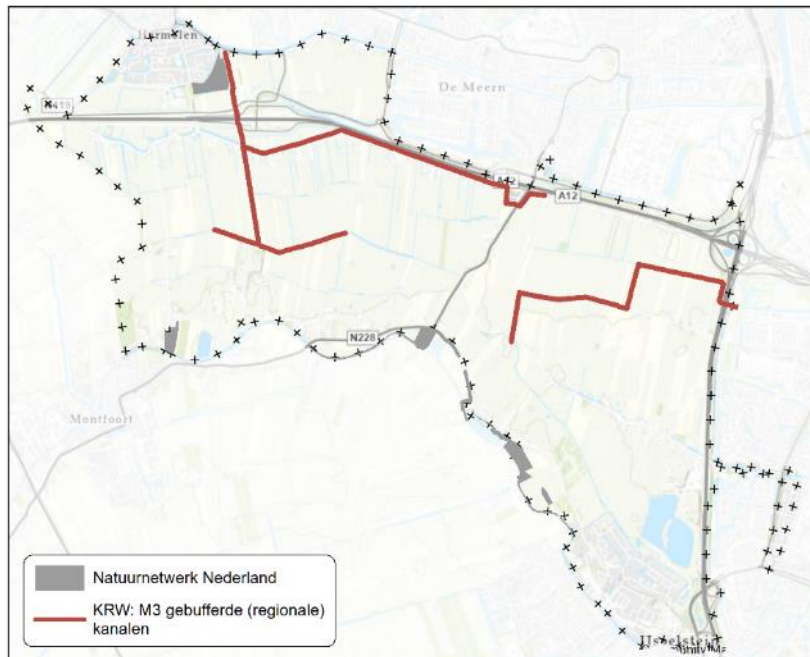
De toetsing uit 2024 laat zien dat de *Ecologische toestand* van de EKRW-waterlichamen nog niet voldoet aan de gestelde doelen. Dit is beoordeeld aan de hand van de categorieën biologie, algemeen fysische chemie en specifieke verontreinigende stoffen.

Voor de categorie *Biologie* scoort EKRW-lichaam Bijleveld goed op de onderdelen 'vissen' en 'algen'. Op de onderdelen 'waterplanten' en 'waterdieren' scoort het waterlichaam matig. Dit betekent dat er niet genoeg en te weinig verschillende soorten waterplanten en waterdieren in het waterlichaam aanwezig zijn. De categorie *Algemeen fysische chemie* scoorde in 2024 goed op alle beoordeelde onderdelen. De categorie *Specifieke verontreinigende stoffen* voldeed in 2024 niet aan de normen.

Voor de categorie *Biologie* scoort EKRW-lichaam Galecop goed op de onderdelen 'vissen' en 'algen'. Op de onderdelen 'waterplanten' en 'waterdieren' scoort het waterlichaam matig. Dit betekent dat er niet genoeg en te weinig verschillende soorten waterplanten en waterdieren in het waterlichaam

aanwezig zijn. De categorie *Algemeen fysische chemie* scoorde in 2024 goed op alle beoordeelde onderdelen. De categorie *Specifieke verontreinigde stoffen* voldeed in 2024 niet aan de normen.

De *Chemische toestand* is ook beoordeeld voor EKRW-lichaam Bijleveld tijdens een toetsing uit 2024 aan de hand van de categorieën Ubiquitaire stoffen en Niet-Ubiquitaire stoffen. De categorie Ubiquitaire stoffen voldoet niet en de categorie Niet-Ubiquitaire stoffen voldoet wel. Voor EKRW-lichaam Galecop geldt dat beide categorieën niet voldoen. Aanvullende informatie en bijbehorende kanttekeningen rond de toetsing uit 2024 zijn te raadplegen via de EKRW factsheets.

Figuur 7 Kaart met EKRW-waterlichamen

Doelen overig water

In de kleinere oppervlaktewateren, ook wel het overig water genoemd, formuleren we als waterschap samen met gebiedspartners de waterkwaliteitsdoelen en maatregelen. De voortgang hiervan rapporteren we aan de provincie. Met de doelen voor het overig water werken we aan de leefbaarheid van ons beheergebied door de ecologie en biodiversiteit te verbeteren. Het is voor de grote waterlichamen belangrijk dat ook de haarvaten van het watersysteem van goede kwaliteit zijn.

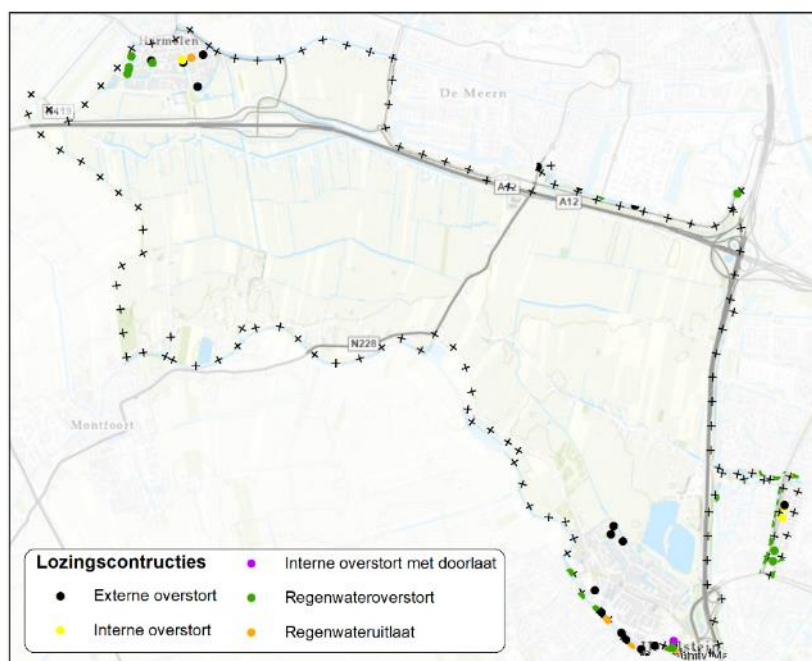
Het waterschap heeft als doel om in 2027 gemiddeld het streefbeeld 'levendig' te halen voor het water in het landelijk gebied (zie Figuur 8). Om dit te bereiken is het nodig dat ingezet wordt op terugdringen van emissies, en ecologisch beheer en onderhoud. Voor het stedelijk gebied is het doel voor 2027 om het streefbeeld 'zichtbaar' te halen. Belangrijkste maatregelen die hiervoor nodig zijn, zijn het verbeteren van de inrichting van het watersysteem en aanpassen van beheer en onderhoud op ecologie.

Figuur 8 Streefbeeld 'zichtbaar' (links) en 'levendig' (rechts) voor overig water in het kleigebied

Riool overstorten en rioolwaterzuiveringsinstallaties

In het plangebied liggen een aantal riool- en regenwateroverstorten (zie Figuur 9). De meeste overstorten liggen in het stedelijk gebied van Harmelen (gemeente Woerden), gemeente IJsselstein en gemeente Nieuwegein. In het gebied is geen rioolwaterzuiveringsinstallatie aanwezig.

Figuur 9 Kaart met riool overstorten en regenwater overstorten

4 Actualiteit van het peilbesluit

Vanuit de Omgevingsverordening Provincie Utrecht heeft het waterschap de taak om te zorgen dat een peilbesluit actueel is. In de verordening staat dat daarvoor in elk geval rekening moet worden gehouden met veranderingen in de omstandigheden ter plaatse en ook in de aanwezige functies en belangen.

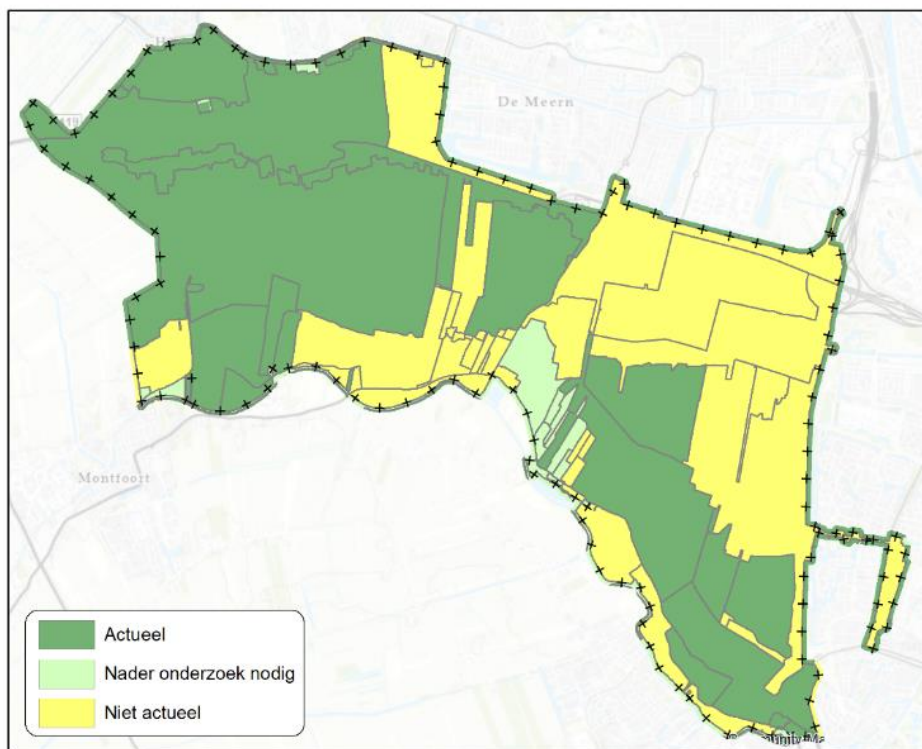
Actualiteitstoets

Het waterschap heeft een grotendeels geautomatiseerde methodiek waarmee jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt hoe actueel het peilbeheer is in het beheergebied van HDSR. Een peilgebied is actueel als het vastgelegde peil en peilbeheer in de praktijk in normale situaties goed uitvoerbaar zijn. Ook is het toegesneden op de omstandigheden ter plaatse als de aanwezige functies en belangen, en voldoet het aan de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

4.1 Resultaten toets op actualiteit

Bij de actualiteitstoets van peilbesluit Rijnenburg 2009 is het volgende geconstateerd (zie Figuur 11):

- Er is een aantal niet-actuele peilgebieden doordat er in de praktijk een ander peil(beheer) is gevoerd. Dit aantal is hoger dan uit de automatische actualiteitstoets blijkt, omdat er gedurende 2024 aanvullende peilmetingen zijn uitgevoerd en daarmee het peilbeheer in de praktijk beter in kaart is gebracht.
- Er is een aantal peilgebieden waar de grens anders loopt dan eerder bekend was.
- Er is een aantal peilgebieden en peilafwijkingen waarvan het bestaan niet eerder bekend was.
- Een aantal peilgebieden heeft een drooglegging die afwijkt van de normen die in de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn vastgelegd.
- In het peilbesluit Rijnenburg 2009 ontbreekt een beheer- en sturingsmarge. In het nieuwe peilbesluit Bijleveld-Heijcop wordt een beheer- en sturingsmarge opgenomen, conform het huidige beleid uit de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

Figuur 10 Kaart met automatische actualiteitstoets

4.2 Administratieve correcties

Bij een nieuw peilbesluit of een wijziging van het peilbesluit worden ook administratieve correcties meegenomen en vastgelegd. Het gaat om veranderingen in de peilen en grenzen van het peilgebied door actuelere gegevens (of een verbetering in registratie van gegevens) en/of peilschaalcorrecties (zie Figuur 11). Deze administratieve correcties hebben geen invloed op de afspraken en het peilbeheer zoals vastgelegd in het peilbesluit en leiden niet tot verandering in de situatie voor belanghebbenden.

Voor het peilbesluit Bijleveld-Heijcop gaat het om de volgende administratieve correcties:

4.2.1 Grenscorrecties

Alle grenzen van de peilgebieden zijn gebaseerd op het beheerregister, soms aangevuld met aanvullende metingen uit 2024. Deze verbeterde gegevens geven grenscorrecties bij de peilgebieden. Voor de meeste peilgebieden gaat het om kleine verschillen. De praktijksituatie verandert hiermee niet en ook wordt het peil niet gewijzigd ten opzichte van het vorige peilbesluit (zie Tabel 1).

Tabel 1 Peilgebieden met grenscorrecties

Code	Peilbeheer (t.o.v. NAP, in m)
BLH_001	vast peil: -1,80
BLH_002	zomerpeil: -1,90 / winterpeil: -2,00
BLH_003	vast peil: -1,55
BLH_004	vast peil: -1,60
BLH_005	vast peil: -1,60
BLH_007	vast peil: -1,70
BLH_008	zomerpeil: -1,60 / winterpeil: -1,65
BLH_009	vast peil: -1,60
BLH_010	vast peil: -1,60
BLH_011	vast peil: -1,50
BLH_013	vast peil: -0,15
BLH_016	zomerpeil: -0,75 / winterpeil: -0,85
BLH_021	zomerpeil: -1,70 / winterpeil: -1,80
BLH_022	zomerpeil: -1,60 / winterpeil: -1,70
BLH_030	vast peil: -0,30
BLH_033	vast peil: -0,30
BLH_035	zomerpeil: - 0,85 / winterpeil: - 0,95
BLH_043	vast peil: -0,80
BLH_044	vast peil: -0,30
BLH_045	vast peil: -0,50

4.2.2 Vervallen peilgebieden

Door nieuwe en verbeterde gegevens is het duidelijk geworden dat de peilgebieden PG0449, PG0461, PG0463, PG0553, PG0875, PG0877 en PG0904 uit het vorige peilbesluit onderdeel zijn van andere peilgebieden:

- PG0449 is een peilafwijking bij peilgebied BLH_014;
- PG0461 en PG0463 zijn onderdeel van peilgebied BLH_033;
- PG0553 is een peilafwijking bij peilgebied BLH_043;
- PG0875 is een peilafwijking bij peilgebied BLH_014;
- PG0877 is een peilafwijking bij peilgebied BLH_002;
- PG0904 is een peilafwijking bij peilgebied BLH_012.

Deze situaties bestaan al lange tijd, maar waren bij het opstellen van het vorige peilbesluit anders in de data vastgelegd. De praktijksituatie verandert hiermee niet.

4.2.3 Correctie peilbeheer en peilgebieden

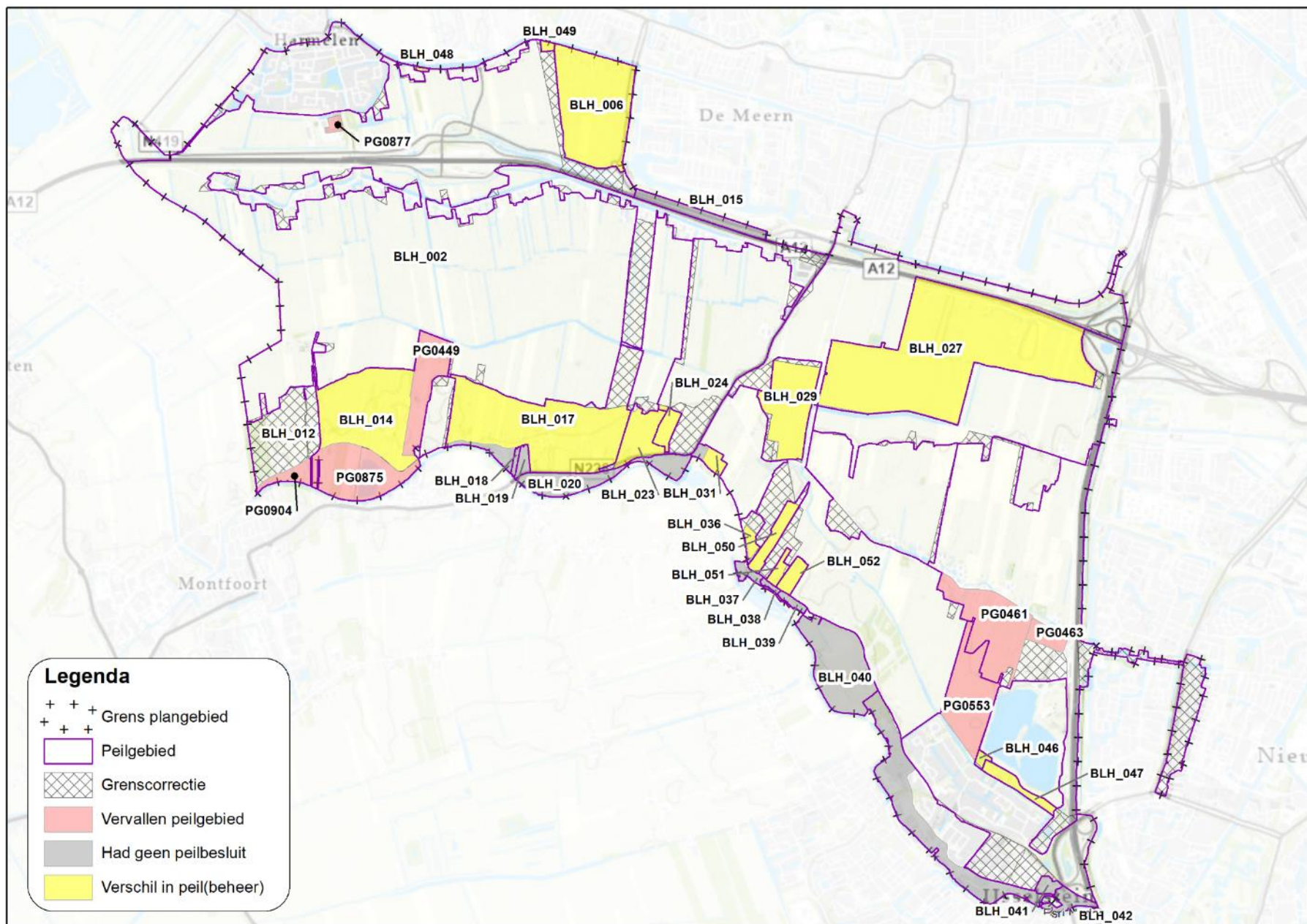
Er is een aantal peilgebieden waar in de praktijk een ander peil(beheer) is gevoerd (zie Tabel 2). Door aanvullende metingen is het peilbeheer in de praktijk beter in kaart gebracht. Er is ook een aantal peilgebieden waarvan het bestaan niet eerder bekend was.

Tabel 2 Peilgebieden met correctie peilbeheer en peilgebieden

Code	Correctie
BLH_006	Zomerpeil: -1,65 m / Winterpeil: -1,70 m Het zomerpeil is 5 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Het winterpeil is 20 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Deze situatie bestaat al heel lang in de praktijk, voor zover dat bij het waterschap bekend is. Het peil uit het vorige peilbesluit is lager dan de droogleggingsnormen uit Beleidsnota Peilbeheer 2019. Het peil uit de praktijk voldoet wel aan deze droogleggingsnormen. Door het vastleggen van het praktijkpeil wordt het peilgebied actueel. Ook wordt de grens van het peilgebied gecorrigeerd met de verbeterde gegevens. In het peilgebied is een knelpunt met de waterafvoer. Het waterschap bekijkt of er een vervolgproject opgestart kan worden om het watersysteem te verbeteren.
BLH_012	Bovenpeil: -1,00 m / Onderpeil: -1,50 m Peilgebied BLH_012 is een peilgebied wat onderdeel was van PG0445 en PG0763 uit peilbesluit Rijnenburg 2009. PG0445 was een peilgebied dat was ingetekend rond een aanvoersloot met een bovenpeil van -1,00 m en een onderpeil van -1,50 m. PG0763 was een groot peilgebied met een zomerpeil van -1,00 meter en een winterpeil van -1,10 meter. In het peilgebied is veel hoogteverschil. Er zijn peilen gemeten tussen de -1,00 m en -1,30 m in verschillende watergangen in het peilgebied. In de aanvoersloot kan het peil fluctueren. Daarom wordt het bovenpeil in het nieuwe peilbesluit vastgesteld op -1,00 m en het onderpeil op -1,50 m.
BLH_015	Vast peil: -1,40 m Peilgebied BLH_015 hoort bij peilbesluit Bijleveld-Heijcop. Het peilgebied ligt in het noorden, tussen het gebied van Peilbesluit Rijnenburg 2009 en Peilbesluit Vleuten – de Meern en Leidse Rijn, en heeft daardoor geen vigerend peilbesluit.
BLH_017	Zomerpeil: -1,50 m / Winterpeil: -1,60 m Het zomerpeil is 10 cm lager dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Het winterpeil is 10 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit.

	Deze situatie bestaat al heel lang in de praktijk. Het vorige peilbesluit was gebaseerd op onjuiste gegevens. Een zomerpeil van -1,40 m en een winterpeil van -1,70 m zou leiden tot klachten van belanghebbenden. Binnen het gebied is veel hoogteverschil, waardoor een passend peil voor het gehele gebied niet mogelijk is. Dit is al lange tijd de situatie. In het nieuwe peilbesluit wordt ook de grens van het peilgebied gecorrigeerd met de verbeterde gegevens.
BLH_018 t/m BLH_020	Door betere gegevens is duidelijk geworden dat peilgebieden BLH_018 t/m BLH_020, en peilgebieden BLH_037 t/m BLH_042 bij de afvoergebieden (gemaal Bijleveld en gemaal Galecop) van peilbesluit Bijleveld-Heijcop horen. Deze peilgebieden liggen langs de noordkant van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel tussen de kering en het peilbesluitgebied Bijleveld-Heijcop. Voor deze peilgebieden langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel had het waterschap nog geen peilbesluit opgesteld, nadat het beheer in 2013 is overgenomen van Rijkswaterstaat. Peilgebieden BLH_018 t/m BLH_020, en peilgebieden BLH_037 t/m BLH_042 worden toegevoegd aan het peilbesluit Bijleveld-Heijcop. De praktijksituatie verandert hiermee niet.
BLH_031	Vast peil: 0,10 m Een deel van peilgebied BLH_031 was in het vorige peilbesluit onderdeel van peilgebied PG0460 en een deel was geen onderdeel van een peilbesluit. Door betere gegevens is duidelijk geworden dat de BLH_031 een apart peilgebied is waar een eigen peil wordt gehanteerd. In het nieuwe peilbesluit Bijleveld-Heijcop wordt dit gecorrigeerd. De praktijksituatie verandert niet.
BLH_036	Vast peil: -0,20 m Het peil in de zomer is 30 cm lager dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Het peil in de winter is 10 cm lager dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Deze situatie bestond al toen het vorige peilbesluit werd vastgelegd. Het vorige peilbesluit was gebaseerd op onjuiste gegevens. Het peil uit de praktijk voldoet aan deze droogleggingsnormen uit Beleidsnota Peilbeheer 2019. Ook wordt de grens van het peilgebied gecorrigeerd met de verbeterde gegevens.
BLH_037 t/m BLH_042	Door betere gegevens is duidelijk geworden dat peilgebieden BLH_018 t/m BLH_020, en peilgebieden BLH_037 t/m BLH_042 bij de afvoergebieden (gemaal Bijleveld en gemaal Galecop) van peilbesluit Bijleveld-Heijcop horen. Deze peilgebieden liggen langs de noordkant van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel tussen de kering en het peilbesluitgebied Bijleveld-Heijcop. Voor deze peilgebieden langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel had het waterschap nog geen peilbesluit opgesteld, nadat het beheer in 2013 is overgenomen van Rijkswaterstaat. Peilgebieden BLH_018 t/m BLH_020, en peilgebieden BLH_037 t/m BLH_042 worden toegevoegd aan het peilbesluit Bijleveld-Heijcop. De praktijksituatie verandert hiermee niet.
BLH_046	Vast peil: -0,74 m Het peil is 44 cm lager dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit.

	Dit peilgebied is nieuw ingetekend op de peilbesluitkaart, maar bestond in de praktijk al. Het is ingetekend vanwege betere data. Het was in het vorige peilbesluit onderdeel van PG0873.
BLH_047	Vast peil: -0,65 m Het peil is 15 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Dit peilgebied is nieuw ingetekend op de peilbesluitkaart, maar bestond in de praktijk al. Het is ingetekend vanwege betere data. Het was in het vorige peilbesluit onderdeel van PG0556.
BLH_048	Vast peil: -1,15 m Het peil is tussen 40 cm en 85 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Dit peilgebied is nieuw ingetekend op de peilbesluitkaart, maar bestond in de praktijk al. Het is ingetekend vanwege betere data. Peilgebied BLH_048 was onderdeel van PG0591 en PG0454 in het vorige peilbesluit. Het is een hoogwatervoorziening.
BLH_049	Vast peil: -1,60 m Het peil in de zomer is 10 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Het peil in de winter is 30 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Dit peilgebied is nieuw ingetekend op de peilbesluitkaart, maar bestond in de praktijk al. Het is ingetekend vanwege betere data. Het was in het vorige peilbesluit onderdeel van PG0546. Het is een hoogwatervoorziening.
BLH_050 en BLH_051	Deze peilgebieden zijn nieuw ingetekend op de peilbesluitkaart, maar bestonden al. Het is ingetekend vanwege betere data. De peilgebieden waren in het vorige peilbesluit onderdeel van PG0881. Voor dit peilgebied is in het vorige peilbesluit vastgesteld dat het peil onbekend is. Door betere gegevens is meer bekend over het peilbeheer en wordt dit vastgelegd in het nieuwe peilbesluit.
BLH_052	Vast peil: -0,05 m Het peil in de zomer is 80 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Het peil in de winter is 80 cm hoger dan is vastgelegd in het vorige peilbesluit. Dit peilgebied is nieuw ingetekend op de peilbesluitkaart, maar bestond in de praktijk al. Het is ingetekend vanwege betere data. Het was in het vorige peilbesluit onderdeel van PG0555.

Figuur 11 Wijzigingen en administratieve correcties peilbesluit Bijleveld-Heijcop

5 Afweging van de peilen

Voor de niet-actuele peilgebieden in het plangebied is gecontroleerd of het praktijkpeil conform is met het huidige beleid van het waterschap. Hierbij is rekening gehouden met de functie die het peil moet faciliteren en de droogleggingsnormen die voor het peilgebied gelden.

5.1 Peilafweging

Voor de peilgebieden die niet actueel zijn na de administratieve correcties, is afgewogen of het praktijkpeil voldoet aan het huidige beleid van het waterschap. Per peilgebied is hieronder omschreven wat de situatie is en wat het resultaat is van de peilafweging.

5.1.1 BLH_014

Peilgebied BLH_014 bestaat grotendeels uit grasland met op enkele locaties bebouwing. Het bodemtype is grotendeels zware zavel, met name in het zuiden. Richting het noorden gaat het bodemtype over in zware klei en vervolgens klei-op-veen. Er is relatief veel hoogteverschil in het gebied. Het peil in het peilbesluit uit 2009 is een zomerpeil van NAP -1,00 m en een winterpeil van NAP -1,10 m. In de praktijk is het peil in het peilgebied een vast peil van NAP -1,10 m. De gemiddelde drooglegging is iets groter dan de droogleggingsnormen. Een passende drooglegging voor het gehele gebied is echter ingewikkeld, vanwege het relatief grote hoogteverschil. Een grotere drooglegging is nodig in het noorden, omdat bij de wetering geen ruimte is voor een hoger peil. De drooglegging rond de wetering is ook bij een peil van NAP -1,10 m zeer beperkt. Daarom is een hoger peil niet haalbaar en wordt een vast peil van NAP -1,10 m vastgelegd in het nieuwe peilbesluit.

5.1.2 Achthoven-Oost (BLH_023 en BLH_024)

In Achthoven-Oost is het watersysteem aangepast (zie Figuur 12). Voor peilgebied BLH_023 is getoetst of het peil voldoet aan de droogleggingsnormen, dit bleek het geval. Op basis hiervan is besloten om het huidige praktijkpeil vast te leggen. Voor peilgebied BLH_024 is een nieuwe peilafweging gemaakt, maar dit heeft niet geleid tot een aanpassing van de huidige praktijkpeilen of peilgebiedsgrenzen. Wel worden twee stuwen vervangen, vanwege de slechte staat.

De belangrijkste functie in het gebied Achthoven-Oost is landbouw met grasland en snijmais. Verder is er bebouwing. Langs de zuidgrens van het plangebied ligt de provinciale weg Achthoven-Oost. Bodemkundig bestaat het gebied uit zware zavel.

Aan de zuidwestkant van het plangebied wordt water ingelaten uit de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. De aanvoerroute loopt via BLH_023 en BLH_024 richting de Oude Wetering. De afvoerroute loopt in dezelfde richting naar de Oude Wetering en vervolgens via de Bijleveldsche Vliet en de Molenvliet naar gemaal Bijleveld, dat loost op de Leidse Rijn.

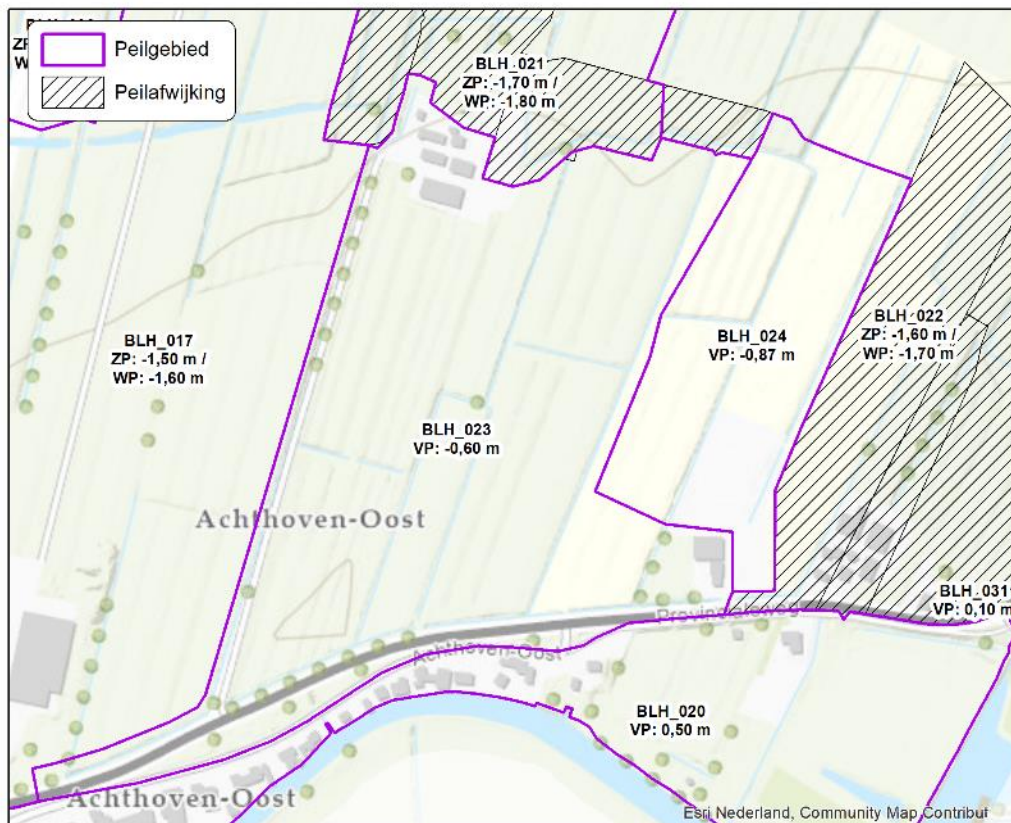
BLH_023 en BLH_024 waren onderdeel van PG0451 in het vorige peilbesluit, met een zomerpeil van NAP -1,45 m en een winterpeil van NAP -1,55 m. Dit vastgelegde peil was gebaseerd op onvolledige gegevens. Op basis van de daadwerkelijke veldsituatie is afgewogen of het praktijkpeil passend is voor de maaiveldhoogte, bodemtype en te faciliteren functies.

In de huidige situatie hebben de sloten in peilgebied BLH_024 een vast peil van -0,87 m t.o.v. NAP. De mediaan van de drooglegging is 91 cm bij dit peil. Dit is aan de onderkant van de droogleggingsnormen, die 60 tot 90 cm aangeven voor grasland op zware zavel. Op de percelen vindt echter rotatiecultuur plaats met afwisselend grasland en maïs. Daarnaast ligt het oostelijke perceel in het peilgebied aanzienlijk lager, omdat het is afgegraven voor kleiwinning.

Daarom is geconcludeerd dat het huidige praktijkpeil passend is voor de voor de maaiveldhoogte, bodemtype en de te faciliteren functies.

Voor BLH_023 wordt het huidige praktijkpeil van NAP -0,60 m vastgelegd. Dit peil is in de zomer 85 cm hoger en in de winter 95 hoger dan het peil uit het vorige peilbesluit.

Voor BLH_024 wordt het huidige praktijkpeil van NAP -0,87 m vastgelegd. Dit peil is in de zomer 58 cm hoger en in de winter 68 hoger dan het peil uit het vorige peilbesluit.

Figuur 12 Kaart met gebied Achthoven-Oost

5.1.3 Rijnenburg (BLH_026, BLH_027, BLH_028, BLH_029, BLH_032 en BLH_034)

Deze peilgebieden bevinden zich in het noordoosten van het gebied, in het gebied Rijnenburg. Het bodemtype is grotendeels klei-op-veen en het landgebruik is voornamelijk grasland. Richting het zuiden wordt het bodemtype steeds kleiiger en gaat het bodemtype over in zware klei. In BLH_027 bevindt zich bebouwing en ter bescherming van de fundering wordt in dit peilgebied een hoger peil gehanteerd. Het bestaan van BLH_027 staat niet op de peilbesluitkaart uit 2009, maar staat wel vermeld in de tekst. In BLH_029 blijkt in de praktijk dat het zomerpeil NAP -1,10 m is en het winterpeil NAP -1,20 m is. Dit is 10 cm lager dan vastgelegd in het vorige peilbesluit, wat gebaseerd was op onjuiste gegevens.

In het gehele gebied is de drooglegging bij het praktijkpeil kleiner dan de droogleggingsnormen uit de Beleidsnota Peilbeheer 2019. Het gehele gebied is echter bestemd voor het project 'Ontwikkeling Rijnenburg' voor het bouwen van een nieuwe wijk voor de gemeente Utrecht. Voor deze peilgebieden in de ontwikkeling Rijnenburg (woningbouw en energielandschap) wordt het huidige peil gehandhaafd, omdat:

- De drooglegging van het klei-peilgebied is nog redelijk (bij zomerpeil groter dan 50 cm) en voldoet bij winterpeil.
- De drooglegging van de peilgebieden met klei-op-veen en veen is in lijn met de Regionale Veenweide Strategie (20 tot 40 cm drooglegging).
- De functie gaat in de toekomst wijzigen (agrarische functie wordt woningbouw en energielandschap) en hiermee ook de inrichting van het watersysteem en peilgebieden.
- De (nu nog agrarische) percelen zijn voor het overgrote deel niet meer in eigendom van agrariërs, maar van Gebiedsontwikkelaars, Onroerend goedeigenaren, Vastgoedeigenaren en Woningcorporaties.

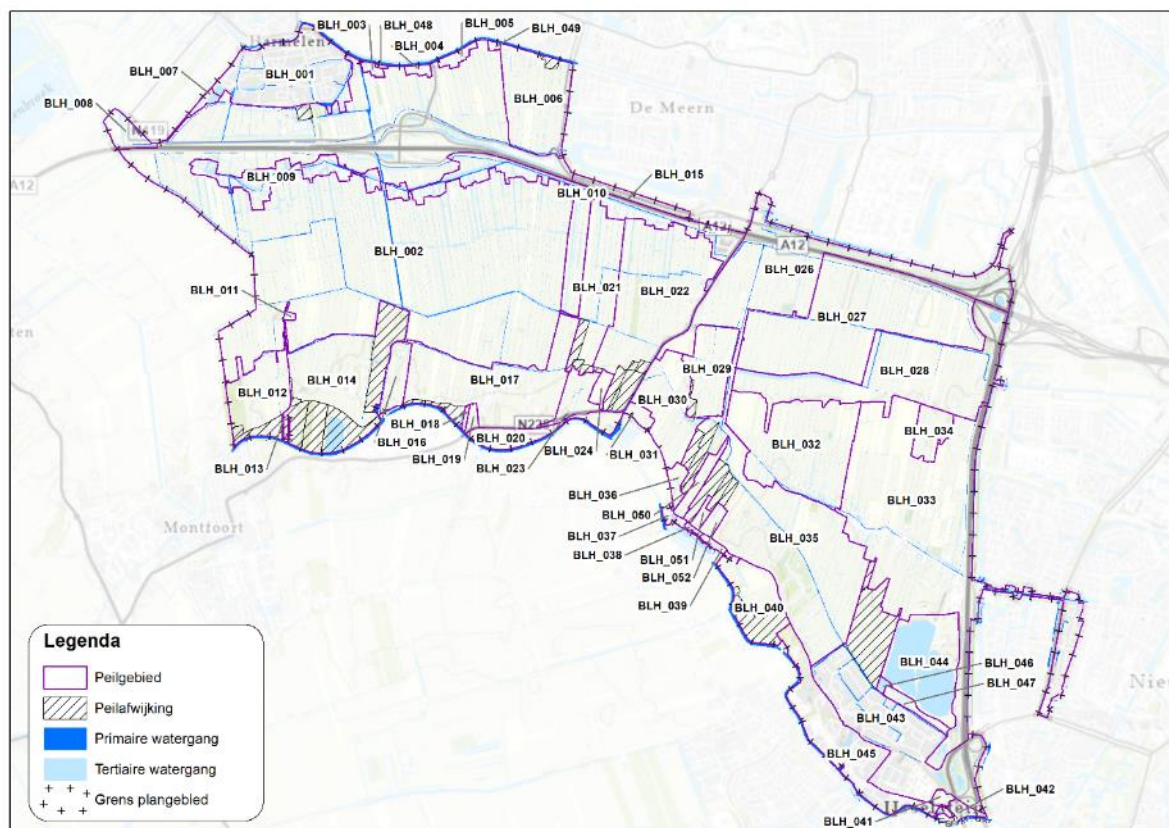
In het peilbesluit wordt voor deze peilgebieden (zie Tabel 3) het praktijkpeil vastgelegd. In het nieuwe peilbesluit worden de grenzen aangepast, omdat nu beter bekend is hoe de peilgebiedsgrenzen precies lopen. Totdat de beoogde ruimtelijke ontwikkeling van dit gebied heeft plaatsgevonden, zal het waterschap het watersysteem en de peilen ongewijzigd laten. Als de ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt, dan zal het watersysteem en de peilen aangepast worden op de nieuwe functie van het gebied.

Tabel 3 Gegevens peilgebieden ontwikkeling Rijnenburg

Code	Drooglegging (DL) peilgebied (m)	Bodemtype (%)	Afwijking van de droogleggingsnorm per bodemtype*
BLH026	Hoogte: -0,82 ZP/WP: -1,20/-1,30 DL: 0,38 / 0,48	Zavel (2%) Klei (5%) Klei-op-veen (91%)	- - 22 / 32 cm natter (zp / wp)
BLH027	Hoogte: -0,74 ZP/WP: -1,10/-1,20 DL: 0,36 / 0,46	Klei (1%) Klei-op-veen (99%)	- 24 / 34 cm natter (zp / wp)
BLH028	Hoogte: -0,50 ZP/WP: -0,90/-1,10 DL: 0,40 / 0,60	Klei (48%) Klei-op-veen (52%)	30 / 10 cm natter (zp / wp) 20 / 0 cm natter (zp / wp)
BLH029	Hoogte: -0,69 ZP/WP: -1,10/-1,20 DL: 0,41 / 0,51	Klei (43%) Klei-op-veen (57%)	29 / 19 cm natter (zp / wp) 19 / 9 cm natter (zp / wp)
BLH032	Hoogte: 0,2 VP: -0,40 DL: 0,60	Klei (100%)	10 cm natter
BLH034	Hoogte: -0,10 ZP/WP: -0,60/-0,75 DL: 0,50 / 0,65	Klei (100%)	20 / 5 cm natter zp / wp)

5.2 Voorgesteld peilbesluit en peilbeheer

Op basis van de bovenstaande afwegingen worden in dit peilbesluit de verschillende peilgebieden met het peil(beheer) vastgelegd. In

Figuur 13 Peilvoorstel met peilgebieden

In de Tabel 4 staan de peilen per peilgebied.

Tabel 4 Overzicht met peilgebieden en peilen

Code	Peilbeheer	Code	Peilbeheer
BLH_001	VP: -1,80 m	BLH_028	ZP: -0,90 m / WP: -1,10 m
BLH_002	ZP: -1,90 m / WP: -2,00 m	BLH_029	ZP: -1,10 m / WP: -1,20 m
BLH_003	VP: -1,55 m	BLH_030	VP: -0,30 m
BLH_004	VP: -1,60 m	BLH_031	VP: 0,10 m
BLH_005	VP: -1,60 m	BLH_032	VP: -0,40 m
BLH_006	ZP: -1,65 m / WP: -1,70 m	BLH_033	VP: -0,30 m
BLH_007	VP: -1,70 m	BLH_034	ZP: -0,60 m / WP: -0,75 m
BLH_008	ZP: -1,60 m / WP: -1,65 m	BLH_035	ZP: -0,85 m / WP: -0,95 m
BLH_009	VP: -1,60 m	BLH_036	VP: -0,20 m
BLH_010	VP: -1,60 m	BLH_037	VP: 0,25 m
BLH_011	VP: -1,50 m	BLH_038	VP: 0,35 m
BLH_012	BP: -1,00 m / OP: -1,50 m	BLH_039	VP: 0,50 m
BLH_013	VP: -0,15 m	BLH_040	BP: 0,00 m / OP: -0,55 m
BLH_014	VP: -1,10 m	BLH_041	VP: -0,40 m
BLH_015	VP: -1,40 m	BLH_042	VP: 0,37 m
BLH_016	ZP: -0,75 m / VP: -0,85 m	BLH_043	VP: -0,80 m
BLH_017	ZP: -1,50 m / WP: -1,60 m	BLH_044	VP: -0,30 m
BLH_018	VP: -0,10 m	BLH_045	VP: -0,50 m
BLH_019	VP: -0,33 m	BLH_046	VP: -0,74 m
BLH_020	VP: 0,50 m	BLH_047	VP: -0,65 m
BLH_021	ZP: -1,70 m / WP: -1,80 m	BLH_048	VP: -1,15 m

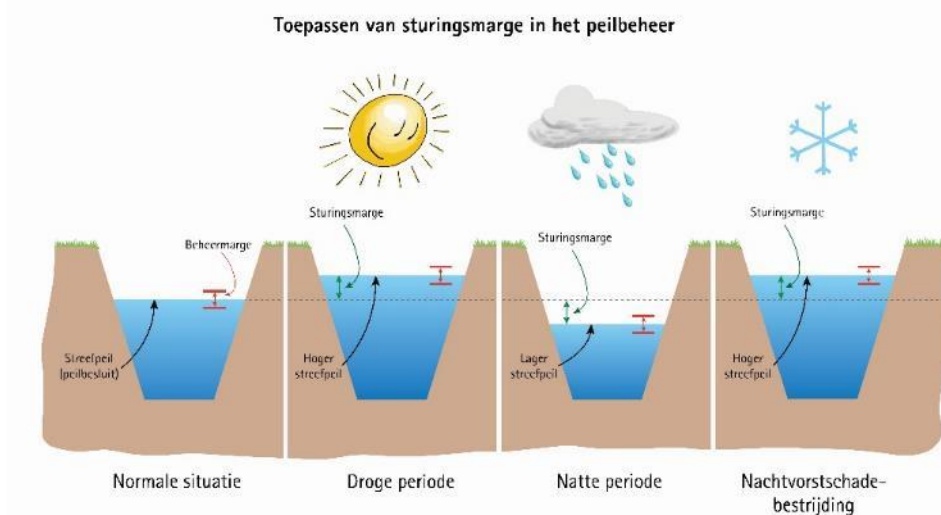
Code	Peilbeheer	Code	Peilbeheer
BLH_022	ZP: -1,60 m / WP: -1,70 m	BLH_049	VP: -1,60 m
BLH_023	VP: -0,60 m	BLH_050	VP: -0,05 m
BLH_024	VP: -0,87 m	BLH_051	VP: 0,20 m
BLH_026	ZP: -1,20 m / WP: -1,30 m	BLH_052	VP: -0,05 m
BLH_027	ZP: -1,10 m / WP: -1,20 m		

Het waterschap zal een nieuw peilbesluit nemen als daar aanleiding toe is. Jaarlijks toetst het waterschap of het vigerend peilbesluit nog passend is voor de omstandigheden in het gebied en of het nog aansluit bij het beleid van het waterschap.

Marges

In een peilbesluit zijn ook marges opgenomen ten opzichte van het streefpeil (zie Figuur 14):

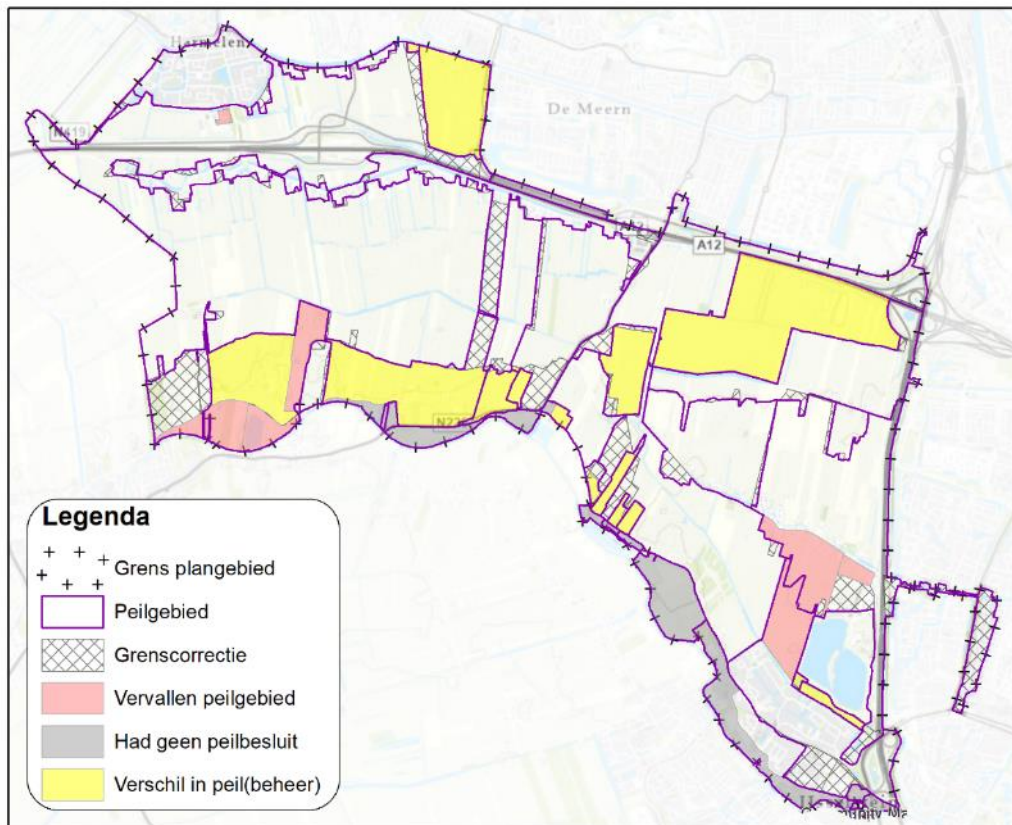
- De beheermarge in dit peilbesluit is 5 cm. Dit betekent dat het peil 5 cm boven en onder het vastgelegde peilbesluit kan schommelen. Deze beheermarge is noodzakelijk omdat onder andere door weersomstandigheden en het in- en uitlaten van water het oppervlaktewaterpeil kan schommelen.
- De sturingsmarge in dit peilbesluit is 10 cm. Dit betekent dat in droge periodes het peil maximaal 10 cm verhoogd kan worden. Ook kan in natte periodes het peil met maximaal 10 cm verlaagd worden. De sturingsmarges worden alleen ingezet in uitzonderlijke omstandigheden, bij langdurige droogte of langdurige wateroverlast. Er wordt dan per peilgebied afgewogen of het nodig is het peil te verhogen of te verlagen. In geval van een peilverhoging, wordt het dagelijks bestuur hierover geïnformeerd.
- De sturingsmarge in dit peilbesluit is 10 cm. Dit betekent dat in droge periodes het peil maximaal 10 cm verhoogd kan worden. Ook kan in natte periodes het peil met maximaal 10 cm verlaagd worden. De sturingsmarges worden alleen ingezet in tijden met langdurige droogte of langdurig wateroverlast.
- Bij calamiteiten en extreem weer kan het dagelijks bestuur besluiten om af te wijken van het peilbesluit. Als dit gebeurt wordt dit doorgegeven aan het gebied.

Figuur 14 Toepassen van sturingsmarge in het peilbeheer

5.3 Veranderingen in waterpeil en peilbeheer

Op de peilverschilkaart zijn de veranderingen te zien in de nieuwe waterpeilen in vergelijking met het vigerende peilbesluit (Figuur 15). In de hoofdstukken 4.2 en 5.1 zijn per peilgebied de details beschreven. Het gaat om de volgende veranderingen:

Figuur 15 Kaart met verschillen tussen het nieuwe en het vigerende peilbesluit.

5.4 Peilafwijkingen

In het peilbesluitgebied Bijleveld-Heijcop zijn veel gebieden aanwezig waar het peil afwijkt van het vastgestelde peil van het omliggende peilgebied. Het betreft zowel gebieden met een hoger peil (hoogwatervoorziening of gestuwd gebied) als gebieden met een lager peil (onderbemaling). De peilen in deze gebieden worden niet door het waterschap, maar worden door derden (de eigenaren en/of gebruikers) ingesteld, gehandhaafd en beheerd. De eigenaar/gebruiker van de peilafwijking draagt de kosten voor het peilbeheer en het onderhoud van de kunstwerken die nodig zijn voor de peilafwijking (bijvoorbeeld inlaten, stuwen en overige kunstwerken). Deze gebieden worden aangeduid als peilafwijking en zijn alleen toegestaan als er aan de criteria van het waterschap wordt voldaan en overige belangen niet worden geschaad.

Bij een nieuw peilbesluit of de wijziging van een bestaand peilbesluit worden peilafwijkingen (opnieuw) getoetst. Als de gebieden niet voldoen aan de voorwaarden, wordt een peilafwijking niet langer toegestaan en geldt het peil van het omliggende peilgebied. Voor de gebieden die voldoen kunnen vergunningen worden aangevraagd om de peilafwijking te formaliseren. Het resultaat van de toetsing van de bestaande peilafwijkingen geeft dat er in het peilbesluit Bijleveld-Heijcop 28 peilafwijkingen worden toegestaan. Het betreft 6 peilafwijkingen met een hoger peil om de fundering van de woningen te beschermen, de zogenaamde hoogwatervoorzieningen. Er zijn er 20 peilafwijkingen met een hoger peil, omdat het peilbesluitpeil te laag is voor het hoger gelegen maaiveld. Er is één bemaling

aanwezig, waar een hoger peil gehanteerd wordt rondom een voormalige vuilstort. Daarnaast is er één onderbemaling aanwezig, waar een lager peil wordt gehanteerd. Deze onderbemaling bestaat ten behoeve van tennisbanen en voldoet aan de criteria (het gaat om bodemsoort klei-op-veen en de mediaan maaiveldhoogte van de percelen in de onderbemaling is meer dan 10 cm lager dan het omringende peilgebied).

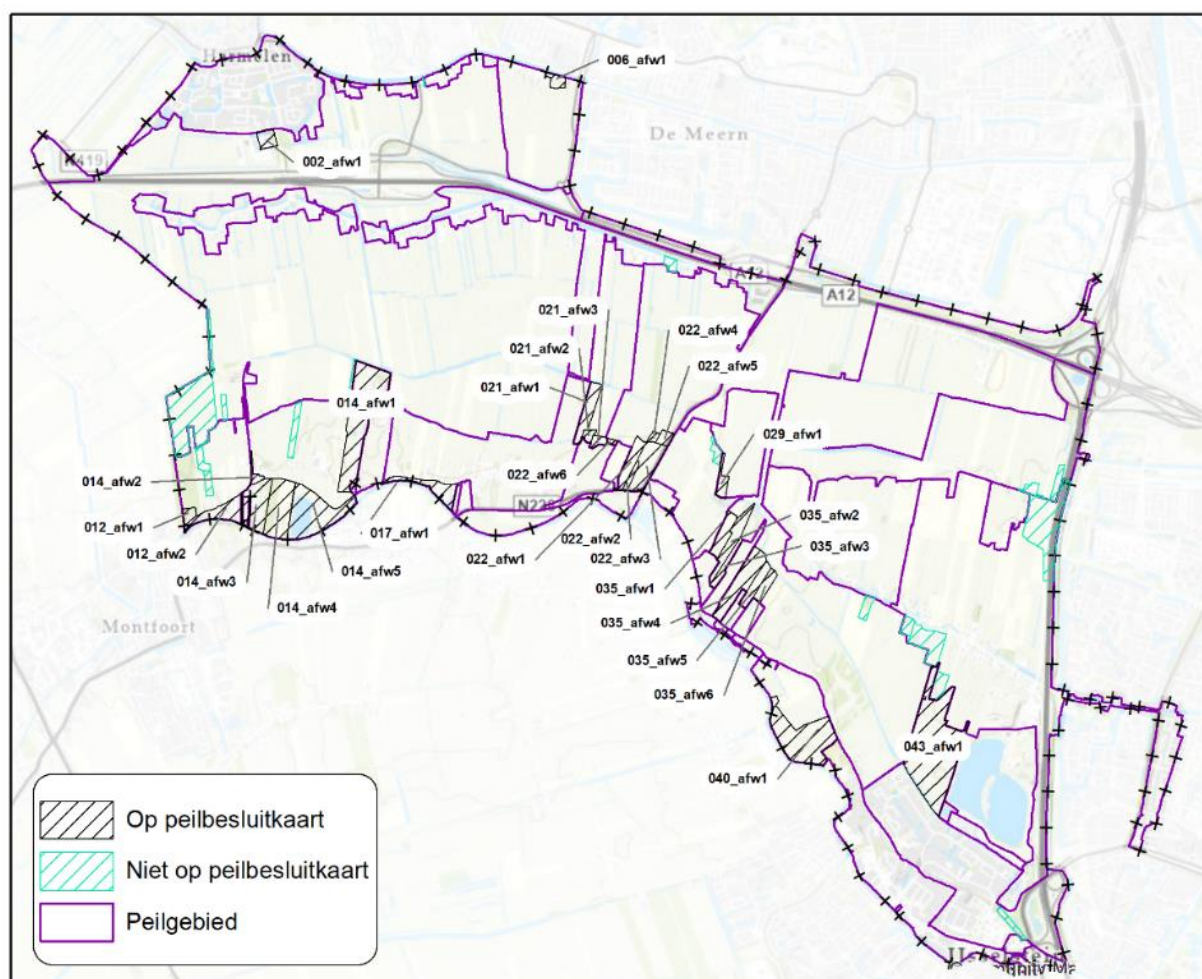
Op de peilbesluitkaart zijn de peilafwijkingen weergegeven met een arcering. In Tabel 5 staan de boven- en ondergrens voor het te hanteren peil binnen de peilafwijkingen. De ondergrens is gelijk aan het polderpeil van het onderliggende peilgebied. De bovengrens is gelijk aan het (polder)peil van het bovenliggende peilgebied of het boezempeil.

Tabel 5 Overzicht peilafwijkingen met bepalingen voor het te hanteren waterpeil

Code peilafwijking	Ligt in peilgebied	Bepalingen	Soort peilafwijking
002_afw1	BLH_002	Peil in eigen beheer, conform de bepalingen uit de verleende vergunning.	Onderbemaling
006_afw1	BLH_006	Peil in eigen beheer tussen het peil van de Leidse Rijn en -1,65 (zomer) / -1,70 (winter) m t.o.v. NAP	Hoogwatervoorziening
012_afw1 en 012_afw2	BLH_012	Peil in eigen beheer tussen het peil van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en -1,50 m t.o.v. NAP	Hoogwatervoorziening
014_afw1	BLH_014	Peil in eigen beheer, conform de bepalingen uit de verleende vergunning	Bemaling
014_afw2 en 014_afw3	BLH_014	Peil in eigen beheer tussen het peil van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en -1,10 m t.o.v. NAP	Hoogwatervoorziening
014_afw4 en 014_afw5	BLH_014	Peil in eigen beheer tussen het peil van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en -1,10 m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied
017_afw1	BLH_017	Peil in eigen beheer tussen het peil van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en -1,50 (zomer) / -1,60 (winter) m t.o.v. NAP	Hoogwatervoorziening
021_afw1 t/m 021_afw3	BLH_021	Peil in eigen beheer tussen -0,60 en -1,70 (zomer) / -1,80 (winter) m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied
022_afw1 t/m 022_afw6	BLH_022	Peil in eigen beheer tussen -0,50 en -1,60 (zomer) / -1,70 (winter) m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied
029_afw1	BLH_029	Peil in eigen beheer tussen -0,30 en -1,10 (zomer) / -1,20 (winter) m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied

Code peilafwijking	Ligt in peilgebied	Bepalingen	Soort peilafwijking
035_afw1 t/m 035_afw3	BLH_035	Peil in eigen beheer tussen -0,20 en -0,85 (zomer) / -0,95 (winter) m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied
035_afw4 t/m 035_afw6	BLH_035	Peil in eigen beheer tussen 0,20 en -0,85 (zomer) / -0,95 (winter) m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied
040_afw1	BLH_040	Peil in eigen beheer tussen het peil van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en -0,55 m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied
043_afw1	BLH_043	Peil in eigen beheer tussen -0,30 en -0,80 m t.o.v. NAP	Gestuwd gebied

Tijdens het onderzoek naar de peilgebieden en peilafwijkingen binnen het plangebied is vastgesteld dat er mogelijk meer peilafwijkingen zijn dan de peilafwijkingen die op de peilbesluitkaart worden getoond (zie Figuur 16). Niet in alle gevallen is duidelijk of de peilafwijking bewust is ingesteld of het gevolg is van kunstwerken die niet goed functioneren. Daarom zijn deze peilafwijkingen niet op de peilbesluitkaart gezet, maar wil het waterschap eerst nader onderzoek doen.

Figuur 16 Kaart met (mogelijke) peilafwijkingen die wel of niet op peilbesluitkaart staan

In een vervolgtraject wordt bekeken welke peilafwijkingen kunnen blijven of overbodig zijn. Als het waterschap een peilafwijking overbodig vindt, dan bespreekt het waterschap dit met de eigenaren.

5.5 Effecten van de nieuwe peilen

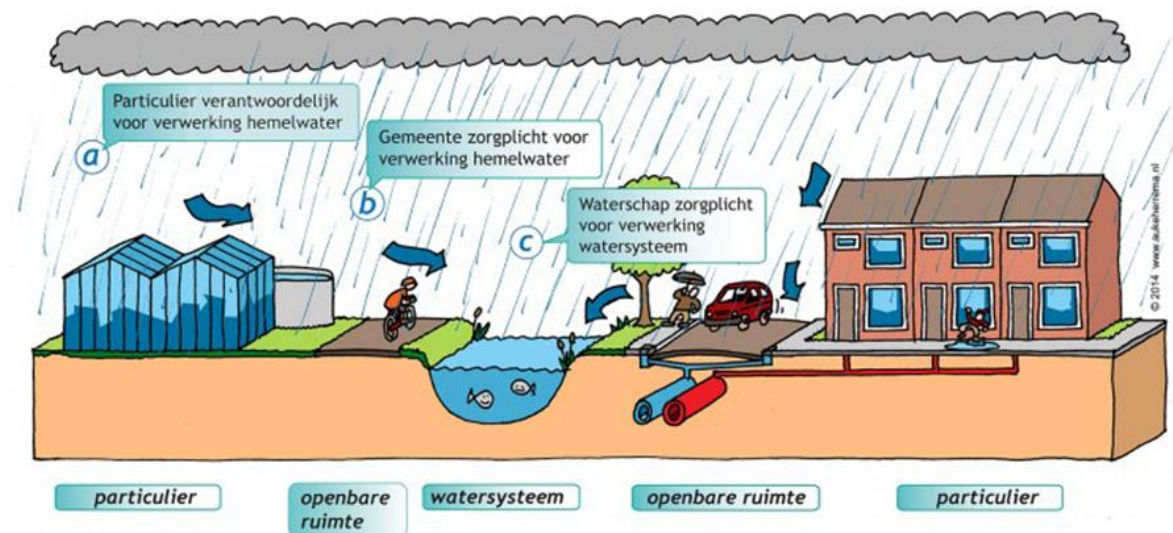
Bij het opstellen van een peilbesluit kijkt het waterschap naar mogelijke effecten van de nieuwe waterpeilen op het watersysteem en andere water gerelateerde beleidsthema's zoals de waterkwaliteit, klimaatbestendigheid, het afremmen van bodemdaling, grondwater, biodiversiteit, waterveiligheid en mogelijke effecten op de omgeving zoals archeologie en cultuurhistorie.

Het peilbesluit Bijleveld-Heijcop wordt geactualiseerd, omdat het waterschap beschikt voor nieuwe, verbeterde gegevens over de veldsituatie. Sinds vaststelling van het vigerend peilbesluit in 2009 zijn de peilen en peilgrenzen in de praktijk niet gewijzigd. Met vaststelling van het peilbesluit verandert er in de praktijk niets. Het waterschap voert daarom geen effectstudie uit, want er zijn geen nieuwe waterpeilen.

6 Verantwoordelijkheden waterbeheer

6.1 Wie doet wat in het waterbeheer?

De verschillende overheden hebben elk hun eigen taak in het waterbeheer: waterschap, gemeente en provincie. Maar ook grondeigenaren hebben een verantwoordelijkheid in het waterbeheer. Elke partij moet zelf maatregelen nemen om problemen op zijn terrein te beperken of te voorkomen. Dit wordt in onderstaande tekening toegelicht.

Figuur 17 Overzicht taken en verantwoordelijkheden waterbeheer

Grondeigenaar

Een grondeigenaar is verantwoordelijk voor het (grond)water op zijn/haar perceel en onder de gebouwen op deze grond. U bent op uw eigen perceel verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om wateroverlast van regenwater of grondwater te voorkomen. U bent op uw eigen perceel ook verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van waterinfiltratiesystemen.

Bij een peilafwijking is de grondeigenaar of gebruiker verantwoordelijk voor het op peil houden van de sloten binnen de peilafwijking en voor de kunstwerken (inlaat, stuwen, gronddammen, damwanden en pomp) die hiervoor nodig zijn.

Gemeente

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor het grondwaterbeheer in de openbare ruimte (bebouwd gebied) en voor de afvoer van regen- en afvalwater via het riool. Dit betekent dat de gemeente maatregelen moet nemen om structurele grondwaterproblemen in openbaar stedelijk gebied te voorkomen of beperken.

Waterschap

Het waterschap zorgt voor een goede werking van het oppervlaktewatersysteem en voor het op het juiste peil houden van het water in sloten en vaarten. Met behulp van stuwen, sluizen, duikers en gemalen kan water worden afgevoerd, vastgehouden en/of worden binnengelaten.

Provincie

De provincie is verantwoordelijk voor de algemene kaders waarbinnen waterschappen en gemeenten moeten werken en voor de kwaliteit van het grondwater. De provincie gaat ook over het verstrekken en handhaven van vergunningen voor grondwateronttrekkingen zoals drinkwatervoorzieningen, onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar, bodemenergiesystemen en grondwaterbeschermingsgebieden.

6.2 Wat kunt u van het waterschap verwachten?

Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om te voldoen aan het vastgestelde peilbesluit. Om het waterpeil onder alle omstandigheden goed te kunnen sturen, is het belangrijk dat er voldoende ruimte voor water is en blijft. In natte tijden is opslagruimte (berging) gewenst en in droge tijden is een voorraad nodig, des te meer omdat we door klimaatverandering vaker met extreme situaties te maken krijgen.

Voor melding van een klacht of overlast kunt u terecht op de [website van het waterschap](#). Het kan bijvoorbeeld gaan om een te hoog of te laag waterpeil, afval in het water, problemen met de waterdoorstroming, onderhoud van de waterkant of een scheur in de dijk. Voor meldingen zoals water op straat, problemen met de riolering, water in kelders dient u contact op te nemen met uw gemeente.

7 Inspraak en informatie

7.1 Inspraak

Het ontwerppeilbesluit heeft van 24 maart 2025 tot en met 4 mei 2025 ter inzage gelegen. Belanghebbenden konden in deze periode een inspraakreactie (zienswijze) indienen. Er zijn 10 inspraakreacties gekomen met in totaal 6 zienswijzen. Deze hebben geleid tot het aanpassen van het peil in 2 peilgebieden.

Na de inspraakperiode is het peilbesluit ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur van het waterschap.

7.2 Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden heeft alle zienswijzen verzameld en opgenomen in een inspraakrapport, dat naar de insprekers is verzonden. In het inspraakrapport is aangegeven hoe het waterschap de zienswijzen behandelt.

Het peilbesluit en het inspraakrapport worden behandeld door de commissie Waterveiligheid & Waterkwantiteit in de vergadering van 18 september 2025. De vaststelling van het peilbesluit wordt behandeld door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 8 oktober 2025.

7.3 Beroep na vaststelling

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om binnen zes weken na bekendmaking van de vaststelling van het definitieve peilbesluit beroep in te stellen bij de Rechtbank in Utrecht, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het peilbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd van € 194 voor een natuurlijk persoon en € 385 voor een rechtspersoon. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de Rechtbank Midden Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van het peilbesluit.

Het instellen van beroep heeft geen schorsende werking. Indien beroep is ingesteld, kan daarnaast ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de voorzieningenrechter van dezelfde rechtbank. Daarvoor is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

Het beroep en verzoek om een voorlopige voorziening kunnen ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

7.4 Contact en informatie

Voor meer informatie, een inhoudelijke toelichting op het peilbesluit, het maken van een afspraak en/of het indienen van een mondelinge inspraakreactie kunt u contact opnemen met Marco Schoenmakers, projectleider van peilbesluit Bijleveld-Heijcop, via 030 – 209 76 12 of marco.schoenmakers@hdsr.nl.

Het waterschap informeert u over de voortgang van het peilbesluit via de [website](#).